

Γ. Χ. Βασιλείου, 'Εχόμενα, 'Αθήναι 1987, σελ. 85.

Τὰ «'Εχόμενα» εἶναι μία συλλογή ποιημάτων ἐπιγραμματικῆς φύσεως, γραμμένων εἰς ἀπλὴν ἀρχαίαν Ἀττικὴν γλῶσσαν. Τὰ θέματα τῶν ποιημάτων ἔχουν ληφθῆ ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον βίον καὶ σχετίζονται πρὸς πρόσωπα ὀνομαστὰ τῆς ἱστορίας καὶ περιστατικὰ ἀντληθέντα ἐξ ἀναγνώσεων ἀρχαίων συγγραφέων καὶ κατ' ἐξοχὴν τοῦ Πλουτάρχου. Κάθε ποιημάτιον τῆς Συλλογῆς ἐκθέτει περιστατικὸν τι ἱστορικὸν ὑπὸ ὑπόπτον στοχασμοῦ, κρίσεως ἢ γνώμης κατὰ τρόπον ἐπιγραμματικὸν καὶ ἐκτείνεται εἰς περιορισμένον ὀρθὸν στίχων. Οἱ στίχοι εἶναι ἑπτασύλλαβοι ἰαμβικοὶ τονικοί. Ἡ ἀπλὴ ἀττικὴ γλῶσσα τῶν ποιημάτων εἶναι ἄσπογος ἀπὸ γλωσσικῆς ἐπόψεως, μολονότι ὁ συγγραφεὺς δὲν εἶναι φιλόλογος, ἀλλὰ τεχνικός, διδάκτωρ πολιτικός μηχανικός. Ἡ ποικιλία τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς ὑπερεκατὸν ὀνομαστὰ πρόσωπα τοῦ ἀρχαίου βίου, προδίδει τὴν ἐμβριθὴ καὶ πολυχρόνιον ἐνασχόλησιν τοῦ συγγραφέως μετὰ τὰ γεγονότα τῆς ἀρχαίας μας ἱστορίας καὶ τὰς περὶ αὐτῶν εἰδήσεις τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἐξ ὧν οὗτος προάγεται εἰς θεώρησιν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, εἰς κρίσεις καὶ διατύπωσιν γνώμης.

Τὸ ὄφος τῶν ποιημάτων, ἐπιγραμματικόν, δὲν στερεῖται ἀπλόητος καὶ κομψότητος καὶ ἐὰν ἐδημοσιεύοντο τὰ ποιήματα ἀνωνύμως, οὐδὲν θὰ ἐπρόδιδεν ὅτι ταῦτα ἔχουν συγγραφῆ ὑπὸ συγχρόνου, εἰ μὴ τὸ τονικὸν ἀντὶ τοῦ προσωδιακοῦ μέτρου. Τὸ δὲ μέτρον τοῦ στίχου καὶ ρυθμὸς αὐτοῦ εἶναι ἀρχαϊκά. Ἴδου ἢ ἀπόδειξις. Ὁ ἀρχαῖος ποιητής: Λέγουσιν αἱ γυναῖκες / Ἀνακρέων γέρον εἰ / λαβὼν ἔσοπτρον ἄθρει / τὰς κόμας μηκέτ' οὔσας / γυμνὸν τὸ σεῦ μέτωπον κλπ. Ὁ Βασιλείου: Ἀργύριον μετάγων / ἄττικὸν εἰς τὴν Σπάρτην / Γύλιππος συχὸν / τοῦτου / ὕφελων εἰς οἰκίαν / ὑπὸ κεράμους κρύπτει. / Γλαυκὼν δ' ἐπ' ἀργυρίου / κεχαραγμένων εἶπεν / οἰκέτης τοῖς ἐφόροις / γλαυκάς πολλὰς ἐν κοίταις / κεραμεικὸς ξενίζει.

Ὁ πολυάσχολος τεχνικὸς ἐπαγγελματίας εἰς ὥρας σχολῆς ἐρασιτεχνικῶς ἐνασχολούμενος εἰς εὐγενῆ ἀναστροφὴν μετὰ τοὺς ἀνεπαναλήπτους προπάππους πνευματικοὺς δημιουργοὺς μιμεῖται τὴν ἐκφρασίν των μετὰ ἐκπληκτικὴν ἐπιτυχίαν. Προϋπόθεσις ὅτι ὑπῆρξε καλὸς μαθητὴς εἰς τὸ γυμνάσιον καὶ ἔμαθε τὴν Ἑλληνικὴν Γραμματικὴν, ἢ ὁποῖα πρὸ τοῦ 1976 ἦτο ἢ αὐτὴ σχεδὸν τῆς ἀρχαίας καὶ νέας μορφῆς τῆς γλώσσης. Ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου τοῦτου ἀποτελεῖ ψυχρολουσίαν διὰ τοὺς φιλόλογους ἐκείνους, πού ἐτόλμησαν νὰ ἰσχυρισθοῦν δημοσίᾳ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ξαναφέρωμεν τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά εἰς τὸ Γυμνάσιον, διότι ἀπὸ τὰ σπαράγματα τῶν ἀρχαίων, πού διδάσκονται εἰς αὐτό, εἶναι ἀδύνατον οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν μετέπειτα βίον των νὰ ἐννοήσουν διὰ περαιτέρω μελέτης τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς. Ὅλοι οἱ ἐπιμελεῖς μαθηταί, οἱ διδαχθέντες τὰ Ἑλληνικά εἰς τὸ γυμνάσιον, ἄριστα ἤμποροῦν εἰς τὸν μετασχολικὸν βίον νὰ ἐννοήσουν τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς. Παλαιότερον καὶ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου μόνον τὰ γράμματα οἱ ἐπιμελεῖς Ἑλληνες ἐννοοῦσαν τοὺς ἀρχαίους, ὡς βεβαιοὶ ἢ πείρα 150 ἐτῶν ἐλευθέρου βίου.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ